

ΓΝΩΜΗ της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

επί του Νομοσχεδίου:

«Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις»

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 1997

Διαδικασία

Στις 04/12/1996 ο Υπουργός Οικονομικών ζήτησε με έγγραφό του με αριθμό πρωτ. 4625 τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης της ΟΚΕ επί του νομοσχεδίου σχετικά με την κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις.

Είχε προηγηθεί η Γνώμη 5/96 της ΟΚΕ για τις Φορολογικές Δαπάνες και Απαλλαγές, μετά από αίτημα του Υπουργού Οικονομικών (αρ. Πρωτ. 129, 08/01/1996). Η Γνώμη αυτή είχε εγκριθεί από την Ολομέλεια της ΟΚΕ στη συνεδρίαση της 27/05/1996, αφού ελήφθησαν υπόψη οι 824 περιπτώσεις (Φορολογικές Δαπάνες) του τόμου β΄ του Γ.Κ.Π. '96, καθώς και δύο πορίσματα επί του ίδιου θέματος (ένα του ΚΕΠΕ και ένα ειδικής επιτροπής από εκπροσώπους κοινωνικών φορέων και κομμάτων υπό την Προεδρία του καθ. Τάτσου).

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ, ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Υπουργού Οικονομικών, όρισε Ομάδα Εργασίας εκπροσώπων των μελών της, αποτελούμενη από τους κ.κ. Γ. Χαμπηλομάτη, Γ. Ορφανό, Κ. Παπαντωνίου, Ν. Λιόλιο και ανέθεσε την ευθύνη λειτουργίας της στον Αντιπρόεδρο της ΟΚΕ κ. Δ. Χατζησωκράτη. Συγκρότησε επίσης ειδική επιστημονική ομάδα αποτελούμενη από τους κ.κ. Γ. Βερτσώνη, Η. Μήτσιο και Ν. Παναγιωτόπουλο και τον Δ. Ε. Αλεξανδράκη, Επιστημονικό Συνεργάτη της ΟΚΕ, που είχε την ευθύνη του συντονισμού της στήριξης του έργου.

Μετά από συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας όπου συζητήθηκε το νομοσχέδιο, η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε το κείμενο «Πρόταση της ΕΕ για τις Φορολογικές Δαπάνες» στη συνεδρίαση της 10/01/1997.

Η Ολομέλεια της ΟΚΕ αφού σκέφθηκε σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της κατά το Νόμο 2232/94, υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο στη συνεδρίαση της 17/01/1997 ως «Γνώμη ΟΚΕ».

Η Ολομέλεια της ΟΚΕ ομοφώνως θεώρησε ότι η εισαγωγή του Νομοσχεδίου για συζήτηση στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, πριν την έκφραση Γνώμης της ΟΚΕ, στην ουσία ακυρώνει τη δυνατότητα να λειτουργήσει η Γνώμη συμβουλευτικά, τόσο για την κυβέρνηση, όσο και για την Ελληνική Βουλή.

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών για την «Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις»

Ι. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, κατατέθηκαν από τον Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Δρυ, «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ» τις οποίες και έλαβε υπόψη της η ΟΚΕ.

Συνοπτικά, η διάρθρωση του φορολογικού σχεδίου νόμου έχει ως εξής:

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ του νομοσχεδίου (σελ. 1-11 του νομοσχεδίου) περιλαμβάνει 6 άρθρα και αναφέρεται στην κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και εκπτώσεων. Η ΟΚΕ ήδη έχει γνωμοδοτήσει σχετικά με τις μέχρι τώρα ισχύουσες φοροαπαλλαγές και σε μεγάλο ποσοστό μπορεί να γίνει σύγκριση της Γνώμης της ΟΚΕ με το τμήμα αυτό του νομοσχεδίου.

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ (σελ. 11-38), περιλαμβάνει τα άρθρα 7-17 και εισάγει πολλά νέα στοιχεία ως προς τη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία δεν έχουν μέχρι τώρα συζητηθεί από την ΟΚΕ καθ' ότι δεν συμπεριλαμβάνοντο στον τόμο β΄ του προϋπολογισμού του 1996. Τα κυριότερα σημεία είναι οι αλλαγές που επέρχονται στα αντικειμενικά κριτήρια, τα νέα κριτήρια ανάπτυξης νησιών του Αιγαίου και η φορολόγηση της υπεραξίας των μετοχών.

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ (σελ. 38-44), άρθρα 17-21, τροποποιεί και προσθέτει στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο σημεία που αφορούν στην αναμόρφωση των παγίων τελών χαρτοσήμου,

στη φορολογία κεφαλαίου, όπως και σε άλλες διατάξεις.

Τέλος, το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' (σελ. 44-45), άρθρα 21-35 του σχεδίου νόμου αφορά στην επιβολή μίας νέας φορολογίας, τη φορολογία μεγάλης ακίνητης περιουσίας. Το άρθρο 36 (σελ. 54) αφορά στην έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Γενικές Αρχές

1. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι οι όποιες παρεμβάσεις στις Φορολογικές Δαπάνες ή Απαλλαγές (εφεξής «ΦΔΑ»), πρέπει να έχουν ως γνώμονα τη δημιουργία ενός «κοινωνικά αποδεκτού και αποτελεσματικού» φορολογικού συστήματος. Σύμφωνα με τη δημοσιονομική θεωρία και τα διεθνώς ισχύοντα, ένα καλό φορολογικό σύστημα περιέχει οπωσδήποτε τα εξής στοιχεία:

α. Δίκαιη κατανομή του φορολογικού βάρους.

β. Για τον προσδιορισμό του φορολογικού βάρους, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η μετακύλιση και το σημείο τελικής επίπτωσης του φόρου.

γ. Οι φόροι θα πρέπει να είναι επιλεγμένοι έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται η επίπτωσή τους στις οικονομικές αποφάσεις των πολιτών.

δ. Η διάρθρωση του φορολογικού συστήματος πρέπει να διευκολύνει την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής για σταθεροποίηση και ανάπτυξη.

ε. Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι απλό και κατανοητό τόσο στους φοροτεχνικούς υπαλλήλους, όσο και στους φορολογούμενους, να επιτρέπει την εφαρμογή του χωρίς διακρίσεις και να έχει χαμηλό κόστος διαχείρισης.

2. Οι ΦΔΑ αποτελούν τμήμα όχι μόνο του φορολογικού συστήματος, αλλά και της εισοδηματικής πολιτικής, της κοινωνικής πολιτικής, της αναπτυξιακής πολιτικής, της πολιτικής προώθησης εξαγωγών κλπ. Είναι λοιπόν αυτονόητο ότι οι ΦΔΑ θα πρέπει να εξετάζονται σε συνδυασμό:

α. Με τις υπόλοιπες διατάξεις και παραμέτρους του φορολογικού μας συστήματος. Εκείνο που τελικά έχει σημασία είναι η πραγματική φορολογική επιβάρυνση, η οποία αποτελεί συνάρτηση πολλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων και οι φορολογικές «απαλλαγές».

β. Με τις λοιπές παροχές της πολιτείας ή την έλλειψη παροχών.

γ. Με το μισθολόγιο του δημόσιου τομέα. Ορισμένες ΦΔΑ (ιδιαίτερα στην περίπτωση των επιδομάτων) χορηγήθηκαν για μισθολογικούς λόγους, ή για την κάλυψη ορισμένων δαπανών (π.χ. επίδομα στολής). Τυχούσα κατάργηση των ΦΔΑ αυτών θα πρέπει να συνοδεύεται από ισοδύναμη αύξηση των επιδομάτων.

δ. Με τις παροχές σε είδος, κλπ.

3. Στην ανάλυση κάθε μίας από τις ΦΔΑ θα ήταν χρήσιμη η συνεκτίμηση, εκτός των ανωτέρω, στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των φορολογούμενων που κάνουν χρήση της ΦΔΑ και την απώλεια φορολογικών εσόδων που συνεπάγεται κάθε ΦΔΑ. Δυστυχώς, τέτοια τεκμηρίωση δεν παρέχεται επαρκώς ούτε στον τόμο β' του Γ.Κ.Π. '96 ούτε στην Εισηγητική Εκθεση του Νομοσχεδίου. Επίσης θα ήταν χρήσιμο να συνεκτιμηθεί το οικονομικό και το δημοσιονομικό κόστος που θα βαρύνει το δημόσιο ή τον φορέα τον οποίο επηρεάζει η προτεινόμενη μεταβολή του σημερινού καθεστώτος.

4. Οι ΦΔΑ, είτε πρόκειται για ολικές απαλλαγές, είτε για ελαφρύνσεις, είτε για μειώσεις του φορολογητέου εισοδήματος κλπ, έχουν πολλές και ποικίλες επιπτώσεις:

α. στην οικονομία (κατανομή παραγωγικών πόρων κλπ),

β. στο διαθέσιμο εισόδημα των φορολογουμένων,

γ. στα έσοδα του δημοσίου και

δ. στη διάρθρωση και το ύψος των δημοσίων δαπανών.

Στην περίπτωση της φορολογίας εισοδήματος, οι επιπτώσεις αυτές αποκτούν διαφορετική σημασία (μείωση φόρου) για τον κάθε φορολογούμενο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε ΦΔΑ εξυπηρετεί συνήθως πολλούς σκοπούς, έστω και αν θεσπίστηκε για έναν μόνο. Για τους λόγους αυτούς η ΟΚΕ στη Γνώμη της 5/96 είχε εξετάσει κάθε ΦΔΑ ξεχωριστά είτε σε μικρές ομάδες ομοιογενών απαλλαγών.

5. Κάθε προσπάθεια κριτικής αξιολόγησης και κατάργησης των ΦΔΑ πρέπει να αφορά

κυρίως αυτές που αφορούν μικρά υποσύνολα του συνόλου των φορολογουμένων («αμιγείς φορολογικές δαπάνες») και όχι τις απαλλαγές, μειώσεις κλπ που αφορούν το σύνολο ή την πλειονότητα των φορολογουμένων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι προσωπικές και οικογενειακές «απαλλαγές», οι οποίες παρέχουν μεν «απαλλαγές» αλλά δεν αποτελούν «αμιγείς φορολογικές δαπάνες». Αποτελούν στοιχείο της δομής του φορολογικού συστήματος. Γι' αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να καταργηθούν, αλλά να αναπροσαρμόζονται περιοδικά.

6. Ως γενική αρχή, η ΟΚΕ πιστεύει ότι η χρήση άμεσων επιδοτήσεων για ενίσχυση ορισμένων ομάδων του πληθυσμού ή συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, είναι προτιμητέα έναντι των φορολογικών απαλλαγών επειδή:

α. Είναι περισσότερο αποτελεσματική και καλύπτει και εκείνους που δεν έχουν φορολογητέο εισόδημα,

β. Προκαλεί λιγότερες στρεβλώσεις στην οικονομία,

γ. Το κόστος είναι γνωστό με ακρίβεια και

δ. Είναι περισσότερο διαφανής.

Σημειώνεται, όμως, ότι το διαχειριστικό κόστος των άμεσων επιδοτήσεων μπορεί να αποδειχθεί μεγαλύτερο από το κόστος διαχείρισης των φορολογικών δαπανών.

7. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η θεμελιώδης αρχή της έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα όλων των δαπανών (πραγματικών και τεκμαρτών) απόκτησης του φορολογητέου εισοδήματος θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει, σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα.

8. Κάθε φορολογικό νομοσχέδιο οφείλει να αναδεικνύει τη φορολογική συνείδηση. Στο παρόν νομοσχέδιο, η ευεργετική λειτουργία της αναγνώρισης των δαπανών με αποδείξεις που δημιουργώντας αντικρουόμενα συμφέροντα στοχεύει στην ενδυνάμωση του στόχου της πάταξης της φοροδιαφυγής, δεν προωθείται. Υπό το πνεύμα αυτό, τα ποσά των δαπανών που προβλέπονται στο νομοσχέδιο οφείλουν να είναι υψηλότερα.

9. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι μείζον πρόβλημα αποτελεί ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός που σε καθημερινή βάση εφαρμόζει τη φορολογική νομοθεσία στην πράξη. Η άμεση αναδιοργάνωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με εκσυγχρονισμό των δομών και υποδομών του, αποτελεί απόλυτα απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού και δίκαιου φορολογικού συστήματος, καθώς και για την εξασφάλιση επαρκών φορολογικών εσόδων. Τίποτα δεν είναι δυνατόν να υποκαταστήσει ένα άρτιο φοροεισπρακτικό μηχανισμό.

III. Κατευθύνσεις

A. Η εκπόνηση της παρούσας Γνώμης της ΟΚΕ βασίστηκε στη σύγκριση του Νομοσχεδίου με τη Γνώμη 5/96 της ΟΚΕ της 27/05/1996. Αξονας της διαδικασίας μελέτης για τη Γνώμη 5/96 της ΟΚΕ είχε αποτελέσει ο τόμος β' («Φορολογικές Δαπάνες») του Γ.Κ.Π. '96.

Από τα 824 είδη ΦΔΑ που περιέχονται στον τόμο β' η Γνώμη 5/96 της ΟΚΕ περιλάμβανε συγκεκριμένες απόψεις για 592 ΦΔΑ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλές από τις μειώσεις ή απαλλαγές του τόμου β' του Γ.Κ.Π. '96, οι οποίες αποτελούν το σημείο αναφοράς και παρέμβασης του σχεδίου νόμου, δεν αποτελούν «φορολογικές δαπάνες» ούτε «απαλλαγές» αλλά αποτελούν στοιχεία του φορολογικού συστήματος, π.χ. η έκπτωση από το εισόδημα (πραγματικό και τεκμαρτό) όλων των δαπανών απόκτησης του προς φορολογία εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) αποτελεί θεμελιώδη αρχή του φορολογικού μας συστήματος, σύμφωνα και με τα διεθνώς κρατούντα.

Ως προς τις περιπτώσεις του νομοσχεδίου που δεν περιλαμβάνοντο στον τόμο β' και δεν είχαν εξετασθεί από την ΟΚΕ, η ΟΚΕ τις εξέτασε αναλυτικά ώστε να εκφέρει συγκεκριμένη άποψη.

Το νομοσχέδιο αναμφίβολα δεν είναι ένα συγκριτικό νομοσχέδιο ριζικής φορολογικής μεταρρύθμισης. Αξιάζει να σημειωθεί ότι το παρόν φορολογικό καθεστώς ισχύει από το 1955 με σημαντικές βέβαια κατά καιρούς τροποποιήσεις.

Κατά συνέπεια, το πλαίσιο γνωμοδότησης της ΟΚΕ περιορίστηκε κατ' ανάγκη σε

αξιολόγηση κυρίως των συγκεκριμένων ρυθμίσεων και δεν αξιολόγησε τις θεμελιώδεις αρχές του φορολογικού καθεστώτος.

Η ΟΚΕ θεωρεί αναγκαίο στην παρούσα φάση να τονίσει ότι αφενός μεν η μη-αύξηση του αφορολόγητου ορίου, το οποίο παραμένει αμετάβλητο απέναντι στον τιμάριθμο, και αφετέρου η μη-τιμαριθμοποίηση των κλιμακίων φορολογίας, καθιστούν τις διδόμενες τιμαριθμικές αναπροσαρμογές των μισθών, αλλά και των λοιπών εισοδημάτων, προς τις επιπτώσεις τους στο τελικό (μετά τη φορολογία εισοδήματος) διαθέσιμο εισόδημα του φορολογούμενου και της οικογένειάς του, ατελέσφορες.

Η ΟΚΕ προτείνει αφενός μεν να αυξηθεί το αφορολόγητο όριο, το οποίο ισχύει την τελευταία πενταετία, και να ισούται εφεξής με τις αντίστοιχες ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για όλους, αφετέρου δε να καθιερωθεί η τιμαριθμοποίηση των φορολογικών κλιμακίων.

Β. Εκτός από τη διατύπωση κοινά αποδεκτών γενικών αρχών (βλ. προηγούμενο τμήμα), και οι δύο Γνωμοδοτήσεις της ΟΚΕ βασίστηκαν στην αποδοχή από την ΟΚΕ των παρακάτω κατευθυντήριων γραμμών σχετικών με το φορολογικό σύστημα, αλλά και σε συνάρτηση με την κοινωνική πολιτική και άλλες πολιτικές. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν συνέπεια στην προσέγγιση της ΟΚΕ και τη δυνατότητα απομόνωσης τυχουσών ειδικών ρυθμίσεων-απαλλαγών που αποτελούν εξαιρέσεις. Οι εξαιρέσεις αυτές εξετάστηκαν αναλυτικότερα ώστε να διαπιστωθεί αν έχουν κάποια κοινά αποδεκτή αιτιολογική βάση.

1. Γενικό κανόνα της ΟΚΕ για τις απαλλαγές που αφορούν σε επιδόματα ή σε άλλες μορφές αποζημιώσεων, όπως οδοιπορικών, εκτός έδρας, αλλοδαπής κ.ά. αποτέλεσε η αρχή ότι η πρακτική της χορήγησης αφορολόγητων επιδομάτων αντί αύξησης των κανονικών αποδοχών πρέπει να σταματήσει. Τα παρόντα αφορολόγητα επιδόματα είναι δέον να φορολογηθούν αυτοτελώς, αφού όμως αναπροσαρμοστούν, ώστε να προκύπτει ισοδύναμο αποτέλεσμα μετά τη φορολογία που δεν θα διαταράξει ξαφνικά το οικογενειακό εισόδημα. Παράλληλα, όσες νέες αυξήσεις επιδομάτων και νέα επιδόματα δοθούν, εφεξής πρέπει να φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις. Συνεπώς, η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των σχετικών απαλλαγών (όπως ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ, ΔΙΒΒΕΤ, αλλοδαπής, επικίνδυνης εργασίας, Δημάρχων, Προέδρων Κοινοτήτων, Νομαρχών, στεγαστικού επιδόματος, δαπανών ειδικής υπηρεσίας κ.ά.) και την αυτοτελή φορολόγηση του ποσού αν δεν τηρηθεί η αναγκαία προϋπόθεση της αναπροσαρμογής, ώστε το καθαρό ποσό που θα προκύψει σε κάθε δικαιούχο με το νέο καθεστώς να είναι ισοδύναμο με το καθαρό ποσό που ελάμβανε πριν την προηγούμενη ημέρα από την κατάργηση της απαλλαγής.

2. Η θεμελιώδης αρχή της έκπτωσης από το εισόδημα (πραγματικό και τεκμαρτό) όλων των δαπανών απόκτησης του φορολογητέου εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει, σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα. Δεν συνιστά «απαλλαγή».

3. Στην περίπτωση των μισθωτών, θα πρέπει να διατηρηθεί η ειδική κατ' αποκοπήν έκπτωση για τα διάφορα έξοδα που κάνουν για την απόκτηση του εισοδήματός τους. Έχει επίσης αποδεκτή δικαιολογητική βάση η ύπαρξη ειδικών κατ' αποκοπήν εκπτώσεων για τους αγρότες. Αποτελούν «απαλλαγές», αλλά όχι «αμιγείς φορολογικές δαπάνες».

4. Είναι δέουσα η σταδιακή εναρμόνιση με τις γενικές κατηγορίες του πληθυσμού των ειδικών ρυθμίσεων που προβλέπονται σήμερα για την ειδική φορολόγηση των εισοδημάτων ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων (π.χ. ιπτάμενοι πολιτικής αεροπορίας). Η κατεύθυνση αυτή δεν υιοθετήθηκε από το νομοσχέδιο καθ' ότι π.χ. στους ιπτάμενους καθιερώνεται αύξηση του ποσοστού αυτοτελούς φορολόγησης.

5. Εκπτώσεις από το εισόδημα που αφορούν ασφάλιση, περίθαλψη και ασφάλεια ζωής δικαιολογούνται απόλυτα. Η υγεία αποτελεί προϋπόθεση για τη δημιουργία φορολογητέας ύλης.

6. Οι επιτηδευματίες πρέπει να φορολογούνται βάσει βιβλίων («έσοδα μείον έξοδα»).

7. Στην περίπτωση έντονα κυμαινόμενων εισοδημάτων είναι δέον να φορολογείται ο μέσος

όρος του εισοδήματος μιας σειράς ετών. Η εισήγηση αυτή δεν υιοθετήθηκε από το νομοσχέδιο. Στα εφάπαξ, στις αποζημιώσεις απόλυσης και στις συνταξιοδοτήσεις, κ.ά. δικαιολογείται ειδική φορολογική μεταχείριση καθ' όσον δεν αποκτήθηκαν μόνο κατά την περίοδο που χορηγούνται.

8. Η αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή δε συνιστά καθ' εαυτή «απαλλαγή». Η αρχή αυτή εμπεριέχεται στο νομοσχέδιο.

9. Οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης, αποχέτευσης και αποκομιδής απορριμμάτων, δεν πρέπει να έχουν ειδική φορολογική μεταχείριση έναντι των άλλων επιχειρήσεων. Η θέση της πλειοψηφίας στη Γνώμη 5/96 λήφθηκε υπόψη από το νομοσχέδιο.

10. Ο στόχος της προσέλκυσης και διατήρησης συναλλάγματος επιβάλλει τη διατήρηση όσων υπάρχουσών φορολογικών δαπανών χρησιμεύουν ως ουσιαστικά κίνητρα. Η εισήγηση αυτή ελήφθη υπόψη από το νομοσχέδιο.

11. Οι εξαγωγές είναι βασικός παράγοντας εθνικής οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Η εκτίμηση δεν είναι σαφής αν ελήφθη υπόψη από το νομοσχέδιο, στο βαθμό που μειώθηκαν οι σχετικές εκπτώσεις για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις και δε διαχωρίστηκε η περίπτωση τους από άλλες μη εξαγωγικές περιπτώσεις (Τύπος και Μ.Μ.Ε.).

12. Τα χρηματοοικονομικά μέσα χαμηλού κινδύνου (καταθέσεις, ομόλογα, γeros κ.ά.) πρέπει να τυγχάνουν γενικά ενιαίου τρόπου φορολόγησης. Παρά την εισαγωγή αυτοτελούς φορολόγησης, η κατεύθυνση αυτή δεν ελήφθη πλήρως υπόψη. Το ποσοστό φορολόγησης των ομολόγων είναι χαμηλότερο από αυτό των καταθέσεων.

13. Οι επιλογές ως προς τη μέθοδο φορολόγησης των αλλοδαπών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων βεβαίως επηρεάζονται από τη διεθνή πραγματικότητα, τον ανταγωνισμό αλλά και τις διεθνείς συμβάσεις και τους όρους αμοιβαιότητας. Ωστόσο, είναι σκόπιμο να συνεκτιμούνται η διεθνής πρακτική, ειδικά στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ελληνική πραγματικότητα. Το νομοσχέδιο συμβαδίζει με την αρχή αυτή.

14. Η διεθνής πραγματικότητα και η ειδική φύση της ναυτιλίας ως επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. η κινητικότητα των επιχειρηματικών μονάδων) δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των γενικών φορολογικών διατάξεων για επιχειρήσεις. Η ναυτιλία τυγχάνει σήμερα φορολόγησης με ειδικό τρόπο, με κύρια κριτήρια το τονάζ και την ηλικία κάθε πλοίου. Οι προτάσεις του νομοσχεδίου σχετικά με τη ναυτιλία και τους ναυτικούς (αξιωματικούς και κατώτατα πληρώματα) δε βρίσκουν σύμφωνη με την ΟΚΕ καθ' όσον δεν έχει προηγηθεί ολοκληρωμένη μελέτη του θέματος, όπως πρότεινε η Γνώμη πλειοψηφίας στη Γνώμη 5/96 (σ. 33-34).

15. Ο Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών επί των συμβάσεων δανείων και πιστώσεων θα ήταν σκόπιμο να καταργηθεί σταδιακά σε ένα χρόνο και να υποκατασταθεί ο ΕΦΤΕ προμηθειών με ΦΠΑ. Το νομοσχέδιο δεν καταργεί τον ΕΦΤΕ (με εξαίρεση με μικρά νησιά).

16. Επίσης σκόπιμη θα ήταν η υποκατάσταση του Φόρου Κύκλου Εργασιών των ασφαλειών με ΦΠΑ (με επιβάρυνση του καταναλωτή αντίστοιχη με τη σημερινή). Το νομοσχέδιο διατηρεί το παρόν καθεστώς.

IV. Αναλυτική Παρουσίαση

Στο παρόν κεφάλαιο, όπου υπάρχει ο αναλυτικός σχολιασμός κατ' άρθρον, όταν διατυπώνεται άποψη, σημαίνει ότι οι εν λόγω διατάξεις δεν αφίστανται της θέσης της ΟΚΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Κατάργηση Φορολογικών Απαλλαγών και Εκπτώσεων

Άρθρο 1

Κατάργηση απαλλαγών και εκπτώσεων στη φορολογία εισοδήματος

αρ. παρ. 1.1

Διατηρείται η έκπτωση των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης αλλά

καταργείται η δυνατότητα μεταφοράς του ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, που υπερβαίνει το ετήσιο εισόδημα του φορολογούμενου, ώστε να εκπέσει από τα εισοδήματά του των δύο επόμενων ετών. Η ΟΚΕ έχει προτείνει τη διατήρηση του συνόλου των διατάξεων της φορολογικής απαλλαγής που αφορά στις δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

αρ. παρ. 1.2

Διατηρείται η έκπτωση των δαπανών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες, τους ιερούς ναούς, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα κλπ αλλά καταργείται η δυνατότητα μεταφοράς του ποσού των δωρεών που υπερβαίνει το ετήσιο εισόδημα του φορολογούμενου ώστε να εκπέσει από τα εισοδήματά του των δύο επόμενων ετών και εισάγεται η αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή 20% (βλ. αρ. παρ. 12.5). Η ΟΚΕ συμφωνεί με τις ανωτέρω διατάξεις.

αρ. παρ. 1.3

Καταργείται η έκπτωση από το εισόδημα ποσοστού 30% της δαπάνης για την αμοιβή δικηγόρου για παροχή νομικών υπηρεσιών, μέχρι το ποσό των 200.000 δρχ. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση και βελτίωση της μερικής έκπτωσης από το εισόδημα των δαπανών για νομικές υπηρεσίες.

αρ. παρ. 1.5

Καταργείται η έκπτωση για την ειλικρινή φορολογική δήλωση. Η διάταξη συμφωνεί με προηγούμενη Γνώμη της ΟΚΕ.

αρ. παρ. 1.6

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος Νομικών Προσώπων για εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων ιερών ναών κλπ και ημεδαπών κοινωφελών Νομικών Προσώπων. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της απαλλαγής για τα έσοδα που χρησιμοποιούνται για την πλήρωση του κοινωφελούς σκοπού και φορολόγηση για ό,τι δεν χρησιμοποιείται για τους σκοπούς αυτούς.

αρ. παρ. 1.7

Καταργείται η έκπτωση ειλικρινούς φορολογικής δήλωσης. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την διάταξη όπως προκύπτει από την προηγούμενη Γνώμη της.

αρ. παρ. 1.8 & 1.9

Καταργείται η έκπτωση 10% επί των καθαρών αποδοχών, χωρίς δικαιολογητικά, σε εν ενεργεία δημοσιογράφους (αρ. παρ. 1.8) και συνταξιούχους δημοσιογράφους (αρ. παρ. 1.9). Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη διάταξη αυτή.

αρ. παρ. 1.10

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο των εξόδων παράστασης που παρέχονται στους δημάρχους, αντιδημάρχους, προέδρους κοινοτήτων και στους νομάρχες για ποσό μέχρι ποσό ίσο με τα 2/3 των αποδοχών τους. Θα φορολογούνται αυτοτελώς με ποσοστό 15% (βλ. αρ. παρ. 18.8-9). Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

αρ. παρ. 1.11

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο των αποδοχών των κατώτερων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων, οι οποίες θα φορολογούνται με συντελεστή 5% για το έτος 1997, 10% για το 1998 και 15% για το 1999 και τα επόμενα έτη. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση της απαλλαγής αυτής. Δεδομένου ότι το ζήτημα της ελληνικής ναυτιλίας, ως εκ της φύσεώς του, συνδέεται με συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική ευρείας διάστασης, το διεθνή ανταγωνισμό, τις προσφορές άλλων κρατών (σημαίες ευκαιρίας, παράλληλα νηολόγια), κλπ, η ΟΚΕ κρίνει ότι χρειάζεται μία συνολική χωριστή εξέταση σε βάθος του φορολογικού καθεστώτος που διέπει τη ναυτιλία και τους ναυτικούς. Μέχρι τότε η ΟΚΕ προτείνει να παραμείνει το σύστημα που αφορά στις απαλλαγές ναυτικών ως έχει (δηλαδή η απαλλαγή των κατώτερων πληρωμάτων εμπορικού ναυτικού και οι ειδικές ρυθμίσεις για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού).

αρ. παρ. 1.12

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο των ειδικών επιδομάτων επικίνδυνης εργασίας (πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών, κλπ) και θεσπίζεται η αυτοτελής φορολόγηση αυτών με συντελεστή 15% (βλ. αρ. παρ. 10.10-7). Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

αρ. παρ. 1.13

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο του στεγαστικού επιδόματος που καταβάλλεται στους δικαιούχους. Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β. αρ. παρ. 1.14. Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο των αμοιβών που καταβάλλονται ως αμοιβές σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα από το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες, τον ΕΟΤ κλπ και θεσπίζεται η αυτοτελής φορολόγηση αυτών με συντελεστή 15% (βλ. αρ. παρ. 18.8-10). Η διάταξη συμφωνεί με την άποψη που εκφράστηκε στην προηγούμενη σχετική Γνώμη της ΟΚΕ.

αρ. παρ. 1.15

Καταργείται η εξαίρεση από το φόρο ποσοστού 50% των αποζημιώσεων που παρέχονται σε υπαλλήλους του δημοσίου με διάταξη νόμου κατ' αποκοπή για κάλυψη δαπανών ειδικής υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί, εκτός εάν ο δικαιούχος αποδεικνύει δαπάνες μεγαλύτερου ποσού, με βάση στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), και θεσπίζεται η φορολόγηση του συνόλου των αποζημιώσεων αυτών. Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

αρ. παρ. 1.16

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο των επιδομάτων υπηρεσίας στην αλλοδαπή και θεσπίζεται η αυτοτελής φορολόγηση αυτών με συντελεστή 15% (αρ. παρ. 10.10-4). Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

Επίσης, η ΟΚΕ προτείνει την ισχύ της ως άνω ρύθμισης για υπαλλήλους των αντιπροσωπευτικών γραφείων άλλων ελληνικών οικονομικών και κοινωνικών οργανώσεων στις Βρυξέλλες, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, μετά από διμερή συμφωνία ελληνικών και βελγικών αρχών. Η σημερινή κατάσταση οδηγεί στην καταβολή φόρου στο Βέλγιο και απώλεια φορολογικής ύλης για την Ελλάδα.

αρ. παρ. 1.17

Καταργείται η εξαίρεση από το φόρο εισοδήματος του 50% της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους δικαιούχους από τους λογαριασμούς ΔΕΤΕ, ΔΙΒΒΕΤ και ΔΕΧΕ και θεσπίζεται η αυτοτελής φορολόγηση αυτής με συντελεστή 15% (βλ. αρ. παρ. 10.10-6). Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

αρ. παρ. 1.18

Αναπροσαρμόζεται η φορολόγηση των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται σε ποδοσφαιριστές και σε άλλους αμειβόμενους αθλητές από 10% σε 20% (βλ. αρ. παρ. 10.9). Η ΟΚΕ διαφωνεί. Προτείνει την υπαγωγή αυτής της περίπτωσης στη φορολογία των εντόνων κυμαινόμενων εισοδημάτων. (Να φορολογείται δηλαδή ο μέσος όρος του εισοδήματος 5 ετών, δυνάμενος να κατανεμηθεί σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος κτήσης του και στα επόμενα 4 έτη, όπως γίνεται και στα υπόλοιπα εισοδήματα1).

αρ. παρ. 1.19

(καθώς και η δεύτερη παράγραφος του αρ. παρ. 1.20)

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος Νομικών προσώπων των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, συνεταιριστικού χαρακτήρα και λαϊκής βάσης και των Α.Ε. που συνιστώνται από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Η ΟΚΕ συμφωνεί στην πλήρη κατάργηση της απαλλαγής αυτής πλην της φορολογίας εισοδήματος για τις επιχορηγήσεις των (αποκλειστικά αμιγών) Δημοτικών Επιχειρήσεων ύδρευσης, αποχέτευσης και αποκομιδής απορριμμάτων.

αρ. παρ. 1.20

Αφορά την κατάργηση της έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων του

ποσού των ασφαλιστρών για ομαδική ασφάλιση ζωής ή θανάτου του προσωπικού τους. Η ΟΚΕ διαφωνεί και προτείνει τη διατήρηση των εκπτώσεων από τα έσοδα των επιχειρήσεων των ασφαλιστρών για ομαδικές ασφάλειες.

Σχετικά, σημειώνονται οι παρακάτω παρατηρήσεις:

Το μέτρο, αν ισχύσει, θεωρείται άδικο και θα αποβεί εις βάρος των εργαζομένων αφού οι ομαδικές ασφάλειες συμπεριλαμβάνονται στις συλλογικές συμβάσεις των περισσότερων επιχειρήσεων. Αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικές τριβές μεταξύ εργοδοσίας και εργαζομένων.

Οι ομαδικές ασφάλειες μπορούν να θεωρηθούν και ως συμπλήρωμα των χαμηλών συντάξεων και ως εκ τούτου η κατάργηση του ουσιαστικού κινήτρου για την παροχή αυτών ισοδυναμεί με την κατάργηση ενός τρόπου συμπλήρωσης των χαμηλότερων κυρίως συντάξεων.

Προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν καταστρατηγήσεις προτείνεται τα ασφαλιστρα να μην φορολογούνται στο όνομα του Νομικού Προσώπου εφόσον:

α. ο εργαζόμενος αποχωρήσει στην κανονική του συνταξιοδότηση ή

β. έχει εργαστεί στον ίδιο εργοδότη τουλάχιστον 10 χρόνια.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια πρέπει να παρέχουν το δικαίωμα λήψης δανείων στους ασφαλιζόμενους.

Επίσης, η ΟΚΕ συνεχίζει να διαφωνεί, παρά τις προσθήκες που προβλέπονται από τις νέες παραγράφους, και με το αρ. παρ. 14.14 του κειμένου «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ»

Άρθρο 2

Κατάργηση απαλλαγών στη φορολογία κεφαλαίου

αρ. παρ. 2.1.

Η ΟΚΕ συμφωνεί, όπως είχε διατυπωθεί και στην προηγούμενη σχετική Γνώμη της, με την κατάργηση της απαλλαγής του Δημοσίου κλπ από το φόρο κερδών από λαχεία καθ' ότι εκτιμά ότι το Δημόσιο, δήμοι, κοινότητες, κ.ά. δεν μπορεί να αγοράζουν και να έχουν κέρδη από λαχεία.

αρ. παρ. 2.2

Καταργείται η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων για αγορές που πραγματοποιούνται με εισαγωγή συναλλάγματος των Ελλήνων που εργάστηκαν στο εξωτερικό. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση αυτής της απαλλαγής διότι δεν εξυπηρετεί πλέον τον σκοπό και τις ανάγκες για τις οποίες είχε θεσπιστεί.

αρ. παρ. 2.3.

Η ΟΚΕ συμφωνεί, όπως είχε διατυπωθεί και στην προηγούμενη σχετική Γνώμη της, με την κατάργηση της σχετικής απαλλαγής διότι εκτιμά ότι η ενθάρρυνση ανέγερσης μεγάλων οικοδομών για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος δεν είναι σήμερα επιθυμητή.

Άρθρο 3

Κατάργηση απαλλαγών στο φόρο προστιθέμενης αξίας

αρ. παρ. 3.4.

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών για τα έργα κατασκευής τουριστικών λιμένων από ξενοδοχειακές μονάδες.

Άρθρο 4

Κατάργηση απαλλαγών στα τέλη χαρτοσήμου (αρ. παρ. 4.1-99)

Στο πλαίσιο της προηγούμενης σχετικής γνωμοδότησης (5/96), η ΟΚΕ δεν είχε προβεί σε σχετικές εισηγήσεις για τους φόρους και τα τέλη χαρτοσήμου, προτείνοντας την εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης, ώστε το θέμα να εξεταστεί συνολικά.

Υπό την επιφύλαξη των κατευθύνσεων που παραθέτονται στα Κεφάλαια II και III της παρούσας Γνώμης, κρίνεται ότι μια αναδόμηση των τελών χαρτοσήμου είναι σκόπιμη και θα συμβάλει προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και της απλοποίησης ενός αναχρονιστικού συστήματος φορολογίας. Αξίζει να υπογραμμιστεί πως το Άρθρο 4 ουσιαστικά καταργεί τις απαλλαγές που θεσμοθετήθηκαν σταδιακά μετά τη δεκαετία του

1950 και επαναφέρει την φορολογία τελών χαρτοσήμου όπως ήταν αρχικά.

Η ΟΚΕ προτείνει την απαλλαγή του τέλους χαρτοσήμου και της αναλογίας ΟΓΑ των δικαιούχων ΟΕΚ για την υπογραφή δανειστικών συμβολαίων για ολόκληρο το ποσό του δανείου. Επίσης, το ίδιο πρέπει να ισχύει για τα δάνεια, εκτός αυτών του ΟΕΚ, που συνάπτουν οι εργατοϋπάλληλοι για την απόκτηση της πρώτης τους κατοικίας.

Άρθρο 5

Κατάργηση απαλλαγών στα τέλη κυκλοφορίας

Από τις απαλλαγές που αφορούν στα τέλη κυκλοφορίας, η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των καταργούμενων απαλλαγών για το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.

Η Γνώμη της ΟΚΕ παρατίθεται αναλυτικότερα στα παρακάτω:

αρ. παρ. 5.1

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής της ΔΕΗ από τα τέλη κυκλοφορίας.

αρ. παρ. 5.2

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τον ΕΟΤ.

αρ. παρ. 5.3

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για το Ε.Ι.ΥΑ.Π.Ε.

αρ. παρ. 5.5

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για το Τ.Ε.Ο.

αρ. παρ. 5.8

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι το καθεστώς σχετικά με την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας του ΟΓΑ πρέπει να συμβαδίζει με την γενικότερη αντιμετώπιση των άλλων ταμείων ως προς το θέμα αυτό.

αρ. παρ. 5.14

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τον Ο.Δ.Δ.Υ.

αρ. παρ. 5.16

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για το Τ.Α.Π.

αρ. παρ. 5.18

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τα οχήματα, που ανήκουν σε δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα πλην των αποκλειστικά αμιγών δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης, αποχέτευσης και αποκομιδής απορριμμάτων. Συμφωνεί επίσης με την κατάργηση της απαλλαγής για τα Ι.Χ. επιβατηγά οχήματα μέχρι πέντε θέσεων, που ανήκουν σε Δήμους και Νομαρχίες που προορίζονται για τους δημοτικούς και νομαρχιακούς άρχοντες.

αρ. παρ. 5.20

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τον Ο.Α.Ε.Δ.

αρ. παρ. 5.21

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας για τον Ε.Λ.Γ.Α. (Ειδικό Λογαριασμό Γεωργικών Ασφαλίσεων).

αρ. παρ. 22

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τα οχήματα που ανήκουν σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στα ιδρύματα και στα λοιπά νομικά πρόσωπα αυτών. Δεν συμφωνεί με την κατάργηση της απαλλαγής για τα Ι.Χ. επιβατηγά οχήματα μέχρι πέντε θέσεων που προορίζονται για τους νομαρχιακούς άρχοντες.

Άρθρο 6

Κατάργηση απαλλαγών στους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης και άλλες κατηγορίες φόρων και τελών.

αρ. παρ. 6.1

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών από δασμούς, φόρους κλπ για τις ένοπλες δυνάμεις, τους (τ.) Βασιλείς, τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, τα Ε.Ι.Χ.

αρ. παρ. 6.2

Καταργούνται οι απαλλαγές της Ο.Α. με εξαίρεση τα οχήματα που κινούνται αποκλειστικά εντός των χώρων των αεροδρομίων.

αρ. παρ. 6.3.

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών που αναφέρονται στα φιλανθρωπικά ιδρύματα που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

αρ. παρ. 6.4

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών που αναφέρονται στα φιλανθρωπικά ιδρύματα που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

αρ. παρ. 6.4

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών για τα Ε.Ι.Χ. των Μητροπολιτών της Επικράτειας.

αρ. παρ. 6.5

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στους δασμούς, φόρους, τέλη και λοιπές εισφορές που εισπράττονται στα Τελωνεία για το Ι.Γ.Μ.Ε.

αρ. παρ. 6.6

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στους δασμούς, φόρους, τέλη και λοιπές εισφορές που εισπράττονται στα Τελωνεία για το Ι.Γ.Μ.Ε.

αρ. παρ. 6.6

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών που αναφέρονται στις εξαιρέσεις από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των ασθενοφόρων οχημάτων και νεκροφόρων αμαξών.

αρ. παρ. 6.9

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στους δασμούς, φόρους, τέλη και λοιπές εισφορές που εισπράττονται στα τελωνεία από τους Δήμους, τις Κοινότητες και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Η ΟΚΕ προτείνει την κατάργηση της απαλλαγής των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Δεν προτείνει, ωστόσο, την απαλλαγή για τα Ι.Χ. επιβατικά οχήματα μέχρι πέντε θέσεων, που ανήκουν σε Δήμους και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και προορίζονται για τους δημοτικούς και νομαρχιακούς άρχοντες.

αρ. παρ. 6.11

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών για τους Ελληνες Βουλευτές και Ευρωβουλευτές.

αρ. παρ. 6.12

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών για τους Ελληνες ναυτικούς που υπηρετούν σε πλοία γραμμών εσωτερικού.

αρ. παρ. 6.13

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στους ιδιώτες και Ελληνες δημοσίους υπαλλήλους, που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στην Ελλάδα (έχουν δηλαδή προσωπικούς δεσμούς) και εργάζονται στο εξωτερικό (ιδιωτικοί υπάλληλοι και επαγγελματίες, εκπαιδευτικοί, στρατιωτικοί, οι υπάλληλοι της ΜΕΑ Βρυξελλών, του Υπουργείου Εξωτερικών, διπλωματικοί κ.ά.).

αρ. παρ. 6.14

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στα οχήματα των Ενοπλων δυνάμεων.

αρ. παρ. 6.15

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση των απαλλαγών όσον αφορά στο Ε.Ι.Α.Υ.Π.Ο.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων

Άρθρο 7

Αντικειμενικά Κριτήρια

Τα αντικειμενικά κριτήρια για τον αντικειμενικό προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών επεβλήθησαν λόγω αδυναμίας του κρατικού οικονομικού μηχανισμού να εκπληρώσει την

αποστολή και υποχρέωσή του. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η κυβερνητική θέση σχετικά με την κατάργηση, μετά την πάροδο δύο φορολογικών ετών και της αντικατάστασής του με το τρέχον σύστημα φορολόγησης και των άλλων φυσικών και νομικών προσώπων, πρέπει να υλοποιηθεί.

Σε κάθε περίπτωση όμως πρέπει να διασφαλισθεί ουσιαστικά η συμβολή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών στα οικονομικά βάρη της χώρας ανάλογα με τη φοροδοτική τους ικανότητα.

Θα πρέπει μέσα στην περίοδο αυτή να προταθούν, να εφαρμοστούν και να λειτουργήσουν τα συστήματα TAXIS (πληροφορικό σύστημα φορολογίας) και ESCORT (σύστημα πληροφοριακού ελέγχου ΦΠΑ) το δυνατόν συντομότερο και να επεκταθούν ουσιαστικά τα αντικρουόμενα συμφέροντα, να ενταθούν και συστηματοποιηθούν οι έλεγχοι στη διακίνηση των αγαθών και να αναγνωρισθεί το λογιστικό επάγγελμα.

Επί των προτάσεων του άρθρου αυτού, αν και η ΟΚΕ δεν θα εισέλθει στη λογική των αποσπασματικών κρίσεων σε συγκεκριμένες διατάξεις, πιστεύει ότι οι διατάξεις των αρ. παρ. 7.1 και 7.9 θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν. Οι διατάξεις του αρ. παρ. 7.1, που αφορούν στην επέκταση των τεκμηρίων σε επιχειρήσεις που τηρούν προαιρετικά Βιβλία Γ' Κατηγορίας προτείνεται να ισχύουν από τη δημοσίευση του νόμου και να μην επηρεάζουν τις προηγούμενες χρήσεις. Επίσης, η ΟΚΕ δεν συμφωνεί με την αύξηση του συντελεστή υπολογισμού της μισθωτής αξίας από 6% σε 6,75% που προβλέπεται στο άρθρο αρ. παρ. 7.9. Προτείνει να παραμείνει αμετάβλητος.

Άρθρο 8

Κίνητρα ανάπτυξης νησιών του Αιγαίου

Στο Ν. 2238/1994 προστίθεται το άρθρο 118 (αρ. παρ. 118.1-6).

Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη θεσμοθέτηση αναπτυξιακών κινήτρων για τα νησιά του Αιγαίου.

Ωστόσο, δεν είναι σε θέση να εκφέρει άποψη ως προς τα όρια και τα ποσοστά που αναφέρονται στο σχέδιο νόμου. Η ΟΚΕ θα ήθελε να υπογραμμίσει ότι τα κίνητρα φορολογικών απαλλαγών και μειώσεων θεωρούνται θετικά βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα μέτρα και δεν θα έπρεπε να θεωρηθούν ως υποκατάστατα μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών παρεμβάσεων, όπως η ανάπτυξη ουσιαστικής υποδομής στα νησιά του Αιγαίου.

Στο σχέδιο νόμου υπάρχει ασάφεια ως προς τον ορισμό του μόνιμου κάτοικου. Ο νόμος πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια ποιος θεωρείται μόνιμος κάτοικος ενός νησιού και τη διαδικασία με την οποία η μονιμότητα τεκμηριώνεται.

Άρθρο 9

Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

αρ. παρ. 9.1

Η ΟΚΕ διαφωνεί με τον περιορισμό των τετραγωνικών μέτρων της δευτερεύουσας κατοικίας, ως τεκμήριο δαπάνης διαβίωσης, από 120 τ.μ. που ήταν, σε 100 τ.μ. Να επανέλθουν τα 120 τ.μ. και παράλληλα να λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος της οικογένειας.

Άρθρο 10

Αυτοτελής φορολόγηση

Στο άρθρο 13 του Ν. 2238/1994 προστίθενται οι παράγραφοι 9, 10 και 11.

αρ. παρ. 10.1.1-5 και 10.2

Αφορά στην αυτοτελή φορολόγηση βουλευτών και Προέδρου της Δημοκρατίας. Με τη διάταξη αυτή θεσμοθετείται η φορολόγηση όλου του ποσού της αποζημίωσης με κλίμακα χωρίς όμως συνάθροιση με τα λοιπά εισοδήματα του βουλευτή. Η ΟΚΕ συμφωνεί.

Ανάλογη ρύθμιση προτείνεται και για τους συνταξιούχους βουλευτές, για τους οποίους ισχύουν τα ίδια με τους εν ενεργεία βουλευτές, αλλά και για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

αρ. παρ. 10.6

Με το νομοσχέδιο εισάγεται η σταδιακή αύξηση του ποσοστού αυτοτελούς φορολόγησης για το ιπτάμενο προσωπικό και τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού. Σε ό,τι αφορά στο σύνολο των ναυτικών, η ΟΚΕ επαναλαμβάνει ότι το ζήτημα της ελληνικής ναυτιλίας,

ως εκ της φύσεως του, συνδέεται με συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική ευρείας διάστασης, το διεθνή ανταγωνισμό, τις προσφορές άλλων κρατών (σημαίες ευκαιρίας, παράλληλα νηολόγια) κ.λπ., η ΟΚΕ κρίνει ότι χρειάζεται μία συνολική χωριστή εξέταση σε φορολογικού καθεστώτος που διέπει ναυτιλία και ναυτικούς. Μέχρι τότε προτείνει τη διατήρηση του συστήματος που αφορά στις φοροαπαλλαγές πλοίων και ναυτικών ως έχει (δηλαδή της απαλλαγής των κατώτερων πληρωμάτων εμπορικού ναυτικού και των ειδικών ρυθμίσεων για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού. Ως προς τη διάταξη για τους ιπτάμενους της πολιτικής αεροπορίας³, η ΟΚΕ διαφωνεί και εισηγείται την προοδευτική φορολόγηση με τις γενικές διατάξεις των ιπταμένων πολιτικής αεροπορίας όπως και για τους ιπτάμενους των ιδιωτικών αεροπορικών εταιρειών.

Η ΟΚΕ διαφωνεί και με την τροπολογία στο άρθρο αυτό (αρ. παρ. 10.6, «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ»).

αρ. παρ. 10.8-9

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την αυτοτελή φορολόγηση νομαρχών, δημάρχων και άλλων αιρετών προσώπων μόνον εφόσον υπάρξει αναπροσαρμογή των εισοδημάτων αυτών σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

αρ. παρ. 10.8-10

Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη θέσπιση αυτοτελούς φορολόγησης των ποσών που καταβάλλονται ως αμοιβές σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα από το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες, τον Ε.Ο.Τ. κ.λπ με συντελεστή 15% (βλ. αρ. παρ. 1.14).

αρ. παρ. 10.8-11

Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη θέσπιση αυτοτελούς φορολόγησης των ποσών που καταβάλλονται σε αθλητές εθνικών ομάδων για επιβράβευση με συντελεστή 20%.

αρ. παρ. 10.9

Αναπροσαρμόζεται η αυτοτελής φορολόγηση των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται στους αμειβόμενους αθλητές ή στα αναγνωρισμένα σωματεία από 10% σε 20%. Η ΟΚΕ διαφωνεί. Προτείνει την υπαγωγή αυτής της περίπτωσης στη φορολογία των εντόνων κυμαινόμενων εισοδημάτων. (Να φορολογείται δηλαδή ο μέσος όρος του εισοδήματος 5 ετών, δυνάμενος να κατανεμηθεί σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος κτήσης του και στα επόμενα 4 έτη, όπως γίνεται και στα υπόλοιπα εισοδήματα. Επίσης βλ. υποσημείωση στο αρ. παρ. 1.18).

αρ. παρ. 10.10-4 έως 10.10-7

Η ΟΚΕ συμφωνεί μόνον εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του Κεφαλαίου III Β.

Άρθρο 11

Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος από ομόλογα ή έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου. Στο άρθρο 12 του Ν. 2238/1994 προστίθενται οι παράγραφοι 8 και 9

Το σχέδιο νόμου προβλέπει φορολόγηση των τόκων και εντόκων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου με ποσοστό 7,5%. Η ΟΚΕ θεωρεί κατ' αρχήν θετική τη διάταξη. Θεωρεί, ωστόσο, απολύτως αναγκαία και προτείνει την ενιαία αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών προϊόντων με αυτοτελή φορολόγηση 15%.

Άρθρο 12

Απαλλαγές από το φόρο και εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα

αρ. παρ. 12.1

Η ΟΚΕ διαφωνεί με τον περιορισμό της απαλλαγής του ακαθάριστου τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας σε 150 τ.μ. από 200 τ.μ. που ισχύει σήμερα. Προτείνει τη διατήρηση του ορίου των 200 τ.μ. Με την προτεινόμενη διάταξη, αν η κύρια κατοικία είναι μικρότερη από 150 τ.μ. η διαφορά λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας.

αρ. παρ. 12.3

Η ΟΚΕ διαφωνεί με τον περιορισμό του φόρου τον οποίο ωφελείται ο φορολογούμενος από την έκπτωση της δαπάνης για ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, προσωπικών

ατυχημάτων και ασθένειας, μέχρι ποσοστού 15% επί του ποσού της δαπάνης που αναγνωρίζεται για έκπτωση από το εισόδημα για κάθε σύζυγο. Η υγεία είναι προϋπόθεση για την απόκτηση εισοδήματος. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση και αύξηση του ποσού έκπτωσης από 200.000 σε 300.000 δραχμές.

αρ. παρ. 12.4

Περιορίζεται η έκπτωση δαπάνης ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης όταν το συνολικό οικογενειακό φορολογούμενο με τις γενικές διατάξεις εισόδημα υπερβαίνει τα 10.000.000 δρχ. Όταν το εισόδημα υπερβαίνει τα 10.000.000 δρχ., για το τμήμα των εξόδων πάνω από 10.000.000 δρχ. και μέχρι 15.000.000 δρχ., εκπίπτει το 50% των εξόδων. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της έκπτωσης για τις δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης. Στην περίπτωση που εκπίπτουν τα ασφάλιστρα, ο φορολογούμενος δεν θα δικαιούται βέβαια να εκπέσει το ποσό ενδεχόμενης κάλυψής του από την ασφάλεια (βλ. αρ. παρ. 12.3). Σημειώνουμε πως η διατύπωση της διάταξης είναι ασαφής και μπορεί να οδηγήσει σε παρερμηνεία.

αρ. παρ. 12.5

Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση της απαλλαγής από την υποχρέωση παρακράτησης φόρου στα χρηματικά ποσά των δωρεών και χορηγιών αλλά υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες ελέγχου των καταστρατηγήσεων και να εφαρμόσει τις αντίστοιχες διαδικασίες ελέγχου.

αρ. παρ. 12.9

Με την παρούσα διάταξη ορίζεται ως ανώτατο όριο το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων (1.200.000) δραχμών μέχρι το οποίο δεν θεωρούνται εισόδημα οι αποζημιώσεις για οδοιπορικά, λοιπά έξοδα ταξιδίων και η διατροφή που καταβάλλονται από αθλητικά σωματεία και ενώσεις αυτών σε ερασιτέχνες αθλητές. Η ΟΚΕ είναι σύμφωνη με την οριοθέτηση αυτών των αποζημιώσεων κλπ.

αρ. παρ. 12.10

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την επέκταση και στους υπαλλήλους του Εθνικού Οργανισμού Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων (ΕΟΜΜΕΧ) που υπηρετούν στις Βρυξέλλες, της απαλλαγής των επιπλέον αποδοχών που παίρνουν στην αλλοδαπή από τη φορολόγησή τους με τις γενικές διατάξεις του Ν. 2238/1994 και με τη φορολόγησή τους αυτοτελώς. (Επίσης βλ. σχετικά αρ. παρ. 10.10).

Επίσης, η ΟΚΕ προτείνει την ισχύ της ως άνω ρύθμισης και σε υπαλλήλους των αντιπροσωπευτικών γραφείων άλλων ελληνικών οικονομικών και κοινωνικών οργανώσεων στις Βρυξέλλες, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, μετά από διμερή συμφωνία ελληνικών και βελγικών αρχών. Η σημερινή κατάσταση οδηγεί στην καταβολή φόρου στο Βέλγιο και απώλεια φορολογικής ύλης για την Ελλάδα.

Η ΟΚΕ διαφωνεί με το αρ. παρ. 13.19 του κειμένου «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΕ».

(Επιμένει στην αρχική της θέση).

Άρθρο 13

Φορολογία Νομικών Προσώπων και πλοίων

αρ. παρ. 13.1

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των αμιγών δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων μόνον όσων έχουν ως αντικείμενο την ύδρευση, αποχέτευση και αποκομιδή απορριμμάτων. Οι λοιπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις δεν απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.

αρ. παρ. 13.6-13.7

Με τη διάταξη αυτή εισάγεται ένας απλούστερος τρόπος φορολογίας (για συγκεκριμένες κατηγορίες αποθεματικών των διανεμομένων ή κεφαλαιοποιουμένων των ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών και συνεταιρισμών βάσει του οποίου το καθαρό ποσό των αποθεματικών υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή 5%. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη φορολογία αυτή.

αρ. παρ. 13. 8-9

Με βάση την προτεινόμενη διάταξη, μόνο οι εμπορικές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την αγορά και πώληση αγαθών έχουν πλέον τη δυνατότητα να ενεργούν αφορολόγητες εκπτώσεις του Ν. 1892/1990. Η ΟΚΕ είναι σύμφωνη με την παρούσα τροποποίηση.
αρ. παρ. 13.10-11

Αφορούν στην αναπροσαρμογή συντελεστών και άλλων σχετικών με τη φορολογία πλοίων. Η ΟΚΕ δε συμφωνεί με τροποποιήσεις του παρόντος συστήματος και εισηγείται τη διατήρηση του υφιστάμενου πλαισίου πολιτικής. Σημειώνει επίσης ότι το υπάρχον σύνολο των ΦΔΑ που αφορούν στη φορολογία πλοίων δεν ήταν δυνατόν αν εξεταστεί επαρκώς. Δεδομένου ότι το ζήτημα της ελληνικής ναυτιλίας, ως εκ της φύσεώς του, συνδέεται με συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική ευρείας διάστασης, το διεθνή ανταγωνισμό, τις προσφορές άλλων κρατών (σημαίες ευκαιρίας, παράλληλα νηολόγια) κλπ, η ΟΚΕ κρίνει ότι χρειάζεται μία συνολική χωριστή εξέταση σε βάθος του φορολογικού καθεστώτος που διέπει ναυτιλία και ναυτικούς και ως εκ τούτου δεν θα συμφωνούσε με μεμονωμένες τροποποιήσεις στη φορολογία της ναυτιλίας.

Άρθρο 14

Δαπάνες επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών

αρ. παρ. 14.1

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την κατάργηση της δυνατότητας μεταφοράς σε επόμενα έτη του υπόλοιπου του χρηματικού ποσού ή αξίας ακινήτων δωρεών φυσικών και νομικών προσώπων προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες, τα ΑΕΙ, τα νοσοκομεία, κ.ά.
αρ. παρ. 14.6

Η ΟΚΕ διατύπωσε δύο απόψεις:

Α΄ ΑΠΟΨΗ

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των διαφόρων δικαιωμάτων για τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών σημάτων, σχεδίων και άλλων συναφών δικαιωμάτων.

Με τη διάταξη αυτή τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται για τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων και μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα όταν καταβάλλονται α) από εμπορικές επιχειρήσεις και β. από βιομηχανικές επιχειρήσεις στη μητρική τους εταιρεία, στο κεντρικό τους κατάστημα ή σε αλλοδαπή ή σε ημεδαπή επιχείρηση που ανήκει στον ίδιο όμιλο. Είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή παραβιάζει τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, μεταξύ Ελλάδος και άλλων χωρών, έχει καθαρά ταμειευτικό χαρακτήρα και παραβλέπει τις αρνητικές μακροοικονομικές επιπτώσεις στην Εθνική Οικονομία.

Ειδικότερα:

Η μη αναγνώριση πραγματικών δαπανών, όπως είναι τα Royalties, από τις φορολογικές αρχές οδηγεί στη φορολόγηση πλασματικών κερδών των επιχειρήσεων με δυσμενείς επιπτώσεις στα επενδυτικά τους προγράμματα και κατ' επέκταση στην απασχόληση και το εθνικό προϊόν.

Ενδέχεται να οδηγήσει στη διακοπή της λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών με σημαντικές επιπτώσεις στη βιομηχανική παραγωγή, το ισοζύγιο διεθνών συναλλαγών, την απασχόληση και το εθνικό προϊόν.

Αποτελεί αντικίνητρο για την εγκατάσταση στη χώρα μας νέων μονάδων θυγατρικών αλλοδαπών επιχειρήσεων.

Αποτελεί άνιση μεταχείριση των παραπάνω επιχειρήσεων, σε σχέση με ομοειδείς επιχειρήσεις που καταβάλλουν Royalties σε επιχειρήσεις, με τις οποίες δεν συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο.

Επίσης, η ΟΚΕ διαφωνεί και με την προτεινόμενη τροπολογία του αρ. παρ. 14.6 iii, («ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ - ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ») με την οποία προστίθενται η αναγνώριση μέχρι 3% των ακαθάριστων εσόδων που προκύπτουν από τη χρήση του συγκεκριμένου δικαιώματος και τίθεται ανώτατο όριο 30.000.000 δρχ. πέραν του οποίου υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής. Η ΟΚΕ προτείνει την απάλειψη των ορίων αλλά και του ποσοστού. Για τη

σύσταση της Επιτροπής, η ΟΚΕ προτείνει διαφορετική σύνθεση, όπως περιγράφεται στα παρακάτω.

Β΄ ΑΠΟΨΗ

Το ζήτημα των Royalties κλπ είναι ιδιαίτερα ευάλωτο σε καταστρατηγήσεις. Γι' αυτό και χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα τόσο για τη δίκαιη φορολόγηση όσο και για την αποφυγή αρνητικών μακροοικονομικών επιπτώσεων στην Εθνική Οικονομία.

Γι' αυτό, σε κάθε περίπτωση, οι προβλεπόμενες ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ-ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ στο αρ. παρ. 14.6 iii που αφορούν:

α. στο ποσοστό 3% ως αναγνωριζόμενη έκπτωση,

β. στο όριο των 30.000.000 δραχμών, πρέπει η μεν πρώτη (το ποσοστό) να αυξηθεί, η δε δεύτερη (το όριο) να απαλειφθεί.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τη Β΄ ΑΠΟΨΗ, η λειτουργία της Επιτροπής που συνίσταται για το ποσοστό ελέγχου των υπερβάσεων του νέου ορίου θα είναι αναγκαία.

Για τη σύσταση της Επιτροπής, η ΟΚΕ προτείνει:

Ως Πρόεδρο, εκπρόσωπο Διοικητικού Δικαστηρίου και μέλη αυτής, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή Ανάπτυξης, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, έναν ορκωτό λογιστή του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών και έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου.

αρ. παρ. 14.7 έως 14.9

Αφορούν στη δυνατότητα διαφόρων επιχειρήσεων εξαγωγικής φύσης να έχουν έκπτωση ενός ποσοστού χωρίς παραστατικά λόγω μη εφικτής λήψης παραστατικών των ειδικών αυτών δαπανών. Το νομοσχέδιο μειώνει τα ποσοστά αυτά κατά περίπου 50%. Η ΟΚΕ διαφωνεί με τη μείωση των ποσοστών αυτών και υποστηρίζει τη διατήρησή του με τα υπάρχοντα ποσοστά μέχρι το ελληνικό κράτος να μπορέσει να υλοποιήσει ουσιαστικές μεθόδους υποστήριξης των εξαγωγών στα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών κρατών (συμβατές με το κοινοτικό δίκαιο). Η ΟΚΕ διαφωνεί με την πρόταση του σχεδίου νόμου να συνεχίσουν να συμπεριλαμβάνονται σε αυτή την ομάδα των απαλλαγών επιχειρήσεις που δεν έχουν σχέση με εξαγωγές, δηλαδή οι επιχειρήσεις της τηλεόρασης, του ραδιοφώνου, των εφημερίδων και των περιοδικών.

Η ΟΚΕ διαφωνεί και με το εδάφιο που προστέθηκε στο αρ. παρ. 14.7 με την τροπολογία.

αρ. παρ. 14.12

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την τροποποίηση α) της βάσης και β) του ποσοστού υπολογισμού του μέγιστου ποσού με το οποίο μπορεί να επιβαρύνεται και να εκπίπτει (μέσω τιμολόγησης) μία ελληνική θυγατρική από την κεντρική επιχείρηση (έδρα) στην αλλοδαπή για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης και διάφορα άλλα έξοδα οργάνωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται από την κεντρική (έδρα) στην ελληνική θυγατρική. Καθορίζεται ως ανώτατο όριο ποσοστό έκπτωσης 5% επί των εξόδων διοικητικής λειτουργίας της θυγατρικής στην Ελλάδα αντί του παρόντος ποσοστού 2% επί των εσόδων της ίδιας θυγατρικής στην Ελλάδα.

Επίσης, με τις «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ-ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ» προσετέθησαν οι εξής παράγραφοι:

αρ. παρ. 14.14

Η ΟΚΕ συνεχίζει να διαφωνεί παρά τις προσθήκες που προβλέπονται από τις νέες παραγράφους (βλ. αρ. παρ. 1.20).

αρ. παρ. 14.15 και αρ. παρ. 14.16

Η ΟΚΕ διαφωνεί δεδομένου ότι από την υφιστάμενη νομοθεσία (Άρθρο 55 του Ν. 1041/1980 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 39 του Ν. 2238/1994) καλύπτονται οι περιπτώσεις υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης.

Άρθρο 15

Φορολογία υπεραξίας μετοχών

αρ. παρ. 15.1

Εισάγεται η αυτοτελής φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από την πώληση

μετοχών μη-εισηγμένων στο χρηματιστήριο Αθηνών. Με το άρθρο αυτό εισάγεται η φορολόγηση της υπεραξίας μεταβίβασης μη-εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών. Η ΟΚΕ συμφωνεί με το μέτρο αυτό, ωστόσο πιστεύει ότι πρέπει να φορολογείται η πραγματική υπεραξία. Αυτό μπορεί να ρυθμιστεί με την προσαρμογή της αξίας κτήσης των μετοχών σε τρέχουσες τιμές (τιμαριθμοποίηση) και στη συνέχεια τον υπολογισμό της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση. Σε ό,τι αφορά στο ποσοστό, πιστεύει πως πρέπει να ισχύει ο ενιαίος τρόπος φορολόγησης, δηλαδή να φορολογείται η υπεραξία με ένα συντελεστή 15%.

Επίσης, η ΟΚΕ συμφωνεί με την προσθήκη (Άρθρο 15, «ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ») με την οποία προβλέπεται η σύσταση Επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι θα λαμβάνεται υπόψη η αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης των μετοχών σε τρέχουσες τιμές και θα φορολογείται η πραγματική υπεραξία, όπως αναφέρθηκε στα παραπάνω.

Άρθρο 16

Φορολογία εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων (αρ. παρ. 16.1-16.7)

Σημείωση:

Στην αρ. παρ. 16.1.3, η ΟΚΕ προτείνει η απόδοση του φόρου στην αρμόδιο δημοσιονομική υπηρεσία να γίνεται μέχρι το τέλος των μηνών Ιουλίου και Ιανουαρίου του επόμενου εξαμήνου από τον υπολογισμό αντί του πρώτου δεκαπενθήμερου των αντίστοιχων μηνών που προβλέπεται από το Νομοσχέδιο.

Άρθρο 17

Απόδοση φόρων και διαδικαστικές διατάξεις

Αφορά απλώς στον τρόπο παρακράτησης φόρου.

αρ. παρ. 17.7 και 17.8

Διατηρείται και επεκτείνεται από 1.500 και 2.000 σε 5.000 δρχ. το ποσό οφειλής για το οποίο δεν εκδίδεται φύλλο φορολογικού ελέγχου. Η ΟΚΕ (Γνώμη 5/96) διαφωνεί με την μη έκδοση φύλλου ελέγχου και εισηγείται σε κάθε έλεγχο να εκδίδεται φύλλο πάντα για να είναι υπεύθυνος ο ελεγκτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Τέλη χαρτοσήμου και άλλες διατάξεις

Άρθρο 18

Αναμόρφωση πάγιων τελών χαρτοσήμου

(αρ. παρ. 18.1-5)

Η ΟΚΕ πιστεύει πως οι περιπτώσεις οι οποίες αφορούν υποχρέωση του κράτους απέναντι σε όλους τους πολίτες, άνδρες και γυναίκες, π.χ. δελτίο ταυτότητας, διαβατήριο, πιστοποιητικό γεννήσεως, κλπ δεν πρέπει να υπόκεινται σε πάγια τέλη χαρτοσήμου.

Επίσης, βλ. Άρθρο 4.

Άρθρο 20

Άλλες Διατάξεις

αρ. παρ. 20.3

Αφορά στην εισαγωγή τελών κυκλοφορίας στα οχήματα έως 785 κ.ε. Η ΟΚΕ διαφωνεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Φορολογία μεγάλης ακίνητης περιουσίας

Άρθρα 21-36

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόθεση της εφαρμογής ενός συστήματος φορολογίας της ακίνητης περιουσίας αλλά υπογραμμίζει τη σημασία της εξασφάλισης ενός αποτελεσματικού και δίκαιου μηχανισμού φορολογίας. Η ΟΚΕ επίσης επισημαίνει τη σημασία που έχει ο μηχανισμός φορολόγησης στην αποτελεσματικότητά του, δεδομένου ότι υπάρχει δυσκολία στο συγκεκριμένο τρόπο φορολογίας. Επίσης, η ΟΚΕ προτείνει, στην εξ' αδιαιρέτου συγκυριότητα κληρονομιάς, να υπάρχει έκπτωση επί του υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας που να αντανakλά την πραγματική αξία της εξ' αδιαιρέτου συγκυριότητας.

Η ΟΚΕ, σε ό,τι αφορά στα όρια φορολόγησης, διατύπωσε δύο απόψεις:

Α΄ ΑΠΟΨΗ

Η ΟΚΕ διαφωνεί με τις σχετικές προτάσεις που διατυπώνονται στο νομοσχέδιο και προτείνει τα εξής:

1. Το όριο των 60 εκατ. δρχ., που προτείνεται στο νομοσχέδιο, να αυξηθεί στα 90 εκατ. δρχ. (ποσό που προκύπτει με την τιμαριθμική αναπροσαρμογή στο έτος 1997 του ποσού των 55 εκατ. δρχ., που ίσχυε το 1992).
2. Στην περίπτωση της οικογένειας, το όριο να διπλασιάζεται για το ζευγάρι και να αυξάνεται κατά 20% για κάθε παιδί.

Β΄ ΑΠΟΨΗ

Η ΟΚΕ συμφωνεί με το αφορολόγητο όριο όπως προσδιορίζεται στο αρ. παρ. 25.2 του Νομοσχεδίου.

Υ. Άλλες περιπτώσεις

Η ΟΚΕ θα ήθελε να επισημάνει τα εξής σημεία που αφορούν απαλλαγές που περιέχονται στον τόμο β΄ του Προϋπολογισμού 1996 αλλά δεν αναφέρονται στο παρόν νομοσχέδιο.

Η ΟΚΕ προτείνει την κατάργηση:

1. της απαλλαγής ΦΠΑ σχετικά με τα Καζίνο
2. των 4 απαλλαγών από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων που αφορούν στην απαλλαγή των επιχορηγήσεων του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ, και ειδικότερα της ΕΡΤ ΑΕ, του Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων και διάφορων εφημερίδων και λοιπών εντύπων
3. της έκπτωσης από το εισόδημα των δαπανών για κατ' οίκον μαθήματα και υπαγωγή τους στην απαλλαγή που αφορά στην έκπτωση φόρου μέσω αποδείξεων μέχρι ενός εκατομμυρίου δρχ. (αλλά διατήρηση της έκπτωσης από το εισόδημα για τα μαθήματα φροντιστηρίων)
4. της μείωσης της τεκμαρτής δαπάνης για αυτοκίνητα που έχουν αγοραστεί από τον ΟΔΔΥ (διατήρηση όμως της μείωσης στο 1/3 της εφάπαξ εισφοράς, βλ. «Εφάπαξ Εισφορές Αυτοκινήτων»).

Επίσης, η ΟΚΕ είχε προτείνει:

την αναπροσαρμογή του ΕΦΤΕ των συμβάσεων δανείων και πιστώσεων από 4% σε 2% για ένα χρόνο και μετά την κατάργηση του ΕΦΤΕ και την υποκατάσταση του ΕΦΤΕ προμηθειών με ΦΠΑ,

να μελετηθεί η δυνατότητα υποκατάστασης του Φόρου Κύκλου Εργασιών με ΦΠΑ με τελικό στόχο η επιβάρυνση του καταναλωτή να είναι αντίστοιχη με τη σημερινή.

Η ΟΚΕ επίσης προτείνει την αναμόρφωση των εξής περιπτώσεων:

Για τις περιπτώσεις που αφορούν στις αποζημιώσεις απόλυσης του Ν. 2112/20 (δεν αποτελεί «εισόδημα»), η ΟΚΕ εισηγείται την αύξηση του αφορολόγητου ορίου σε 3 εκατομμύρια.

Επίσης την, μετά την αφαίρεση του αφορολόγητου ποσού, αυτοτελή φορολόγηση, με 15% των αποζημιώσεων που δίδονται στις περιπτώσεις που έχει ήδη διανυθεί διάστημα μεγαλύτερο των 5 ετών στη σχέση εργασίας. Για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχει διανυθεί πενταετία, προτείνει τη διατήρηση του παρόντος καθεστώτος.

Ορισμένων περιπτώσεων που αφορούν στην οικογένεια και ειδικότερα στην αναπροσαρμογή του χορηγούμενου ποσού, στην αναπροσαρμογή του ορίου και στην αύξηση της έκπτωσης του ποσού φόρου που δίδεται για κάθε παιδί. Επίσης, όσον αφορά συνολικά στις ΦΔΑ κοινωνικής και οικογενειακής φύσης, η ΟΚΕ είχε διαπιστώσει ότι θα είχε νόημα η αντικατάσταση αυτών των φορολογικών δαπανών με ένα αδιάβλητο και αποτελεσματικό σύστημα ουσιαστικών (και όχι συμβολικών) άμεσων επιδοτήσεων που να καλύπτει τις ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και να αντιμετωπίζει και τις περιπτώσεις που δεν έχουν φορολογητέο εισόδημα.

Της απαλλαγής που αφορά στη μερική έκπτωση φόρου, έως 45.000 δρχ. με προσκόμιση αποδείξεων ενός εκατομμυρίου, έτσι ώστε να υπάγονται στην έκπτωση αποδείξεις μόνον αγαθών και υπηρεσιών για τα οποία δεν υπάρχει σήμερα κίνητρο λήψης αποδείξεων και

εικάζεται σημαντική φοροδιαφυγή. Η ΟΚΕ όμως προτείνει να γίνεται η έκπτωση από το εισόδημα χωρίς περιορισμό του ποσού του φόρου. Η εισήγηση αυτή απορρέει από τη δικαιολογητική βάση του Υπουργείου στην οποία αναφέρεται ότι η παροχή της έκπτωσης αποσκοπεί στον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Καθηγητής Ι. ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ